

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
שירות ההדרכה והמקצוע

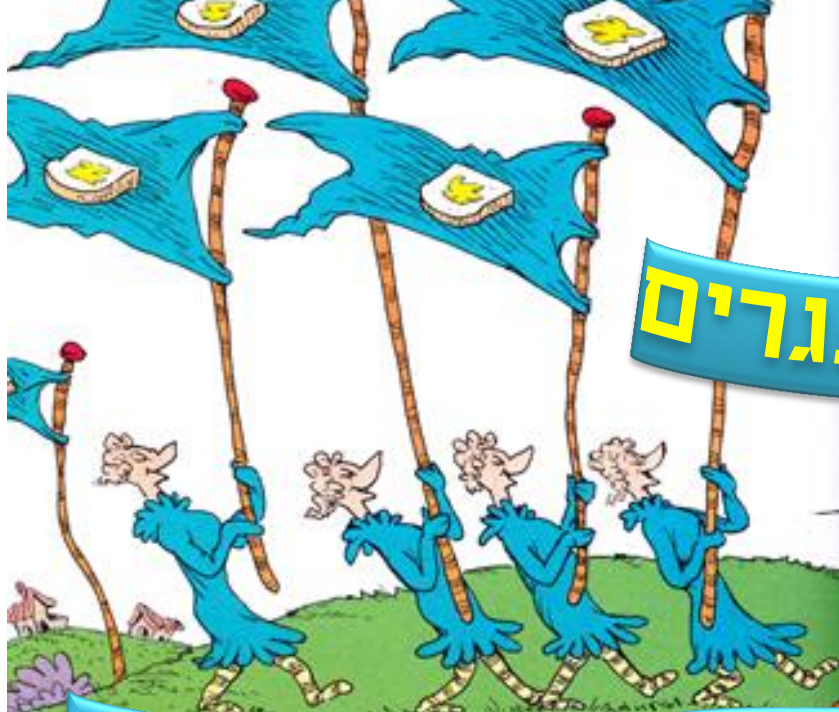
דירוג קיימות ברפתות בישראל

מודל רפת נכונה לכולם

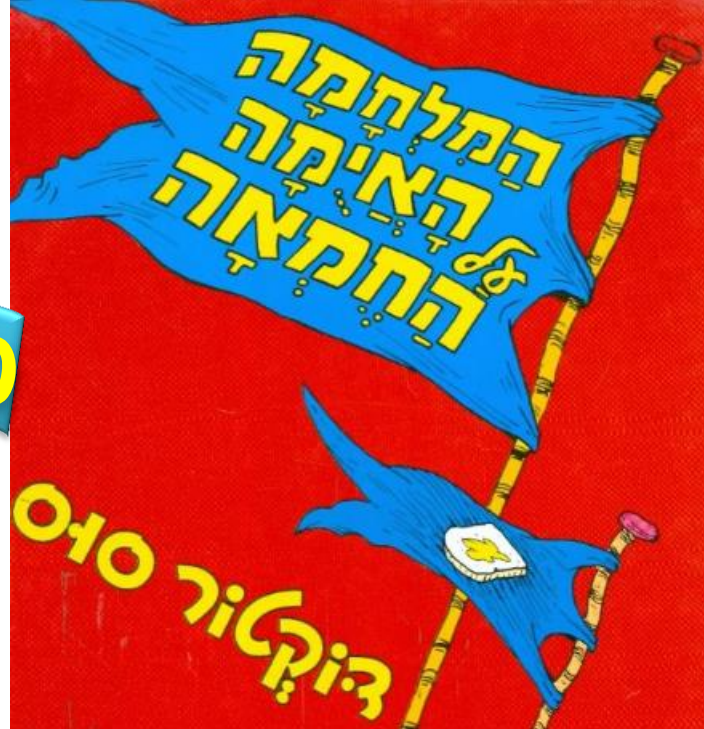
טל שקולניק, תחום הבקר, שה"מ
הלל מלכה, תחום הבקר, שה"מ
גבי עדין, אגף בע"ח, שה"מ
עדין שווימר, מאל"ה, מועצת החלב
יניב לבון, התאחדות מגדלי בקר
ינון דותן, שיאון
גבי קניגסואלד, החקלאית

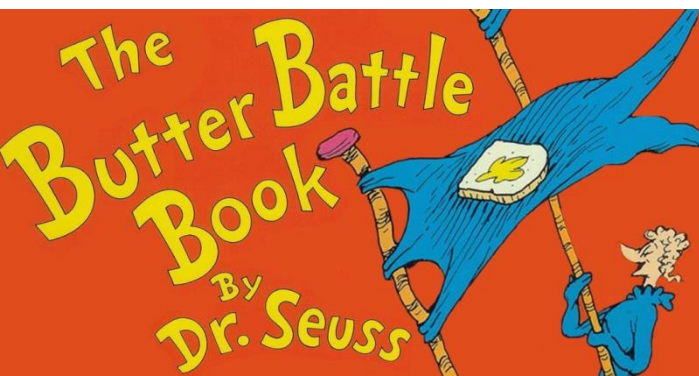
הכנס השנתי ה-31 של מדעי הבקר והצאן

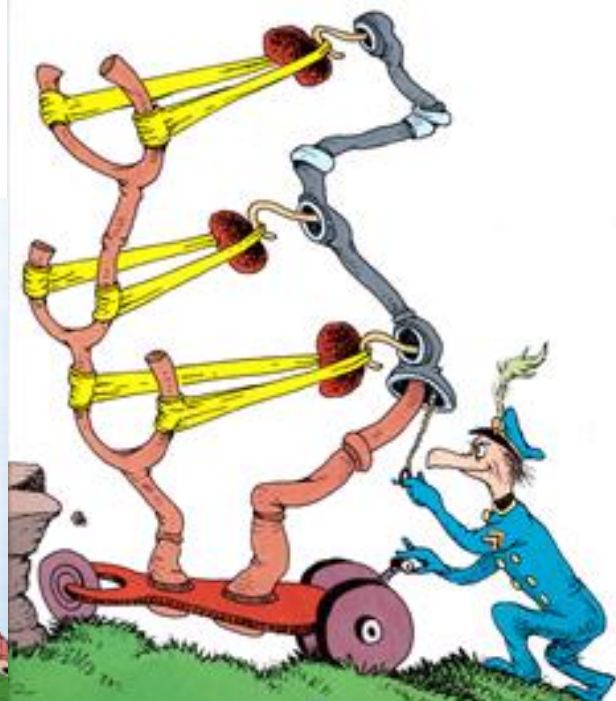
2020 אתגרים

מקצועיות אחריות ושקיפות

הקיש נגמר.
נשארה עוד שעה.

קיימות (Sustainability)

היכולת להמשיך לקיים תהליך או מצב לאורך זמן

"מפעל בר-קיימא עונה על צורכי ההווה מבלי לפגוע ביכולתם של הדורות הבאים לספק את אותם צרכים בעתיד"

United Nations, 1987

מטרת הדירוג לאיתור מודל רפת בת-קיימא:

לבסס ולקדם התנהלות בת-קיימא ברפתות על מנת לעצב
מודל "רפת נכונה לכולם" ובכך לייצר ולשקף יתרון יחסי
לייצור חלב בישראל

קיימות של רפת מורכבת ושברירית...

נגזרת מהתנהגות:

א. יצרנים

ב. בעלי החיים

ג. מחלבות

ד. ציבור הצרכנים

לבצע דירוג לפי הישגים מקצועיים של הרפתות

יתרון יחסי ברפתות בישראל נמצא בפרות ובאנשים המנהלים אותן

- (1) הישג מקצועי הוא ביטוי מדיד לניהול ולמצב בע"ח ברפת
- (2) להישגים מקצועיים יש זיקה ישירה להצדקה הכלכלית
- (3) החלטות עם הצדקה מקצועית אפשר לגבות במערכת

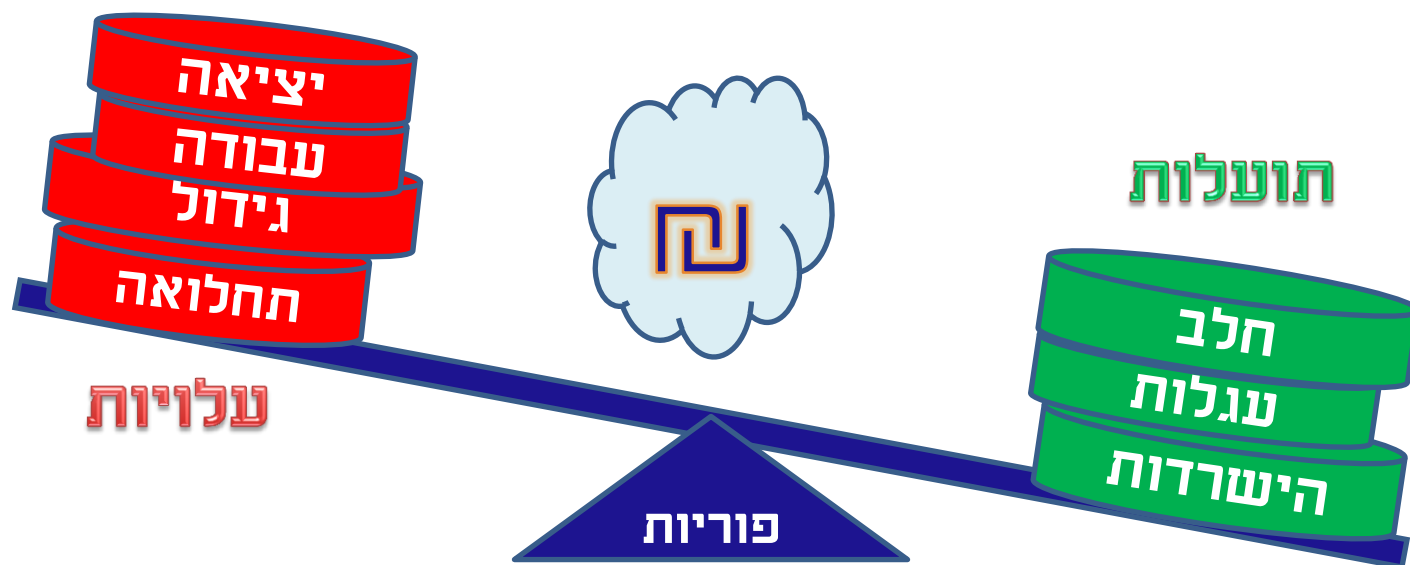

איך בחנו הישגים מקצועיים של רפתות?

בנתוני ספר עדר ונ.ע.ה מ- 384 רפתות משפחתיות ו- 163 רפתות שיתופיות בסיכומי 2018 ובשנה האחרונה, ביחס להישגים בספר, המלצות שה"מ והרבעון הטוב בארץ בסיכומי 2019 של מחלקת רפואת עדר ואפידמיולוגיה "החקלאית"

מיון ראשוני לפי התעברות מהזרעה ראשונה בעגלות, במבכירות ובפרות

התעברות מנוטרת ומושפעת ממצב הפרות והממשק - ראי לקיימות ברפת

איך בחנו הישגים מקצועיים של רפתות?

- מצב הרפתות המובילות בדירוג בסיכומים הכלכליים מקצועיים של מדריכי שה"מ ורכזי ההתארגנויות האזוריות
- עד ארבע רפתות מובילות מכל מגזר לפי חמ"מ, ימי ריק, שיעורי יציאה מהעדר, סת"ס, תמותה בהמלטה, יעילות ייצור (צריכת ח"י/לק"ג חמ"מ), אובדן מצב גופני (סה"כ 25 ממדדים)
- רשימה סופית בחנו גם על סמך תצפית ומידע שקיבלנו ממנהלי הרפתות במבדק הדירוג בשטח הרפת

תחומי המבדק ברפת ומשקלם בסיכום התצפית:

תחום המבדק	משקל יחסי
1. הצדקה כלכלית ורווחת בעלי חיים	40%
2. הגנת הסביבה, בטיחות ביולוגית ובריאות הציבור	30%
3. מיפוח הון אנושי ובטיחות בעבודה	30%
סה"כ	100%

דירוג לפי סמני מפתח לביצועים KPI's ויעדים ברמה לאומית

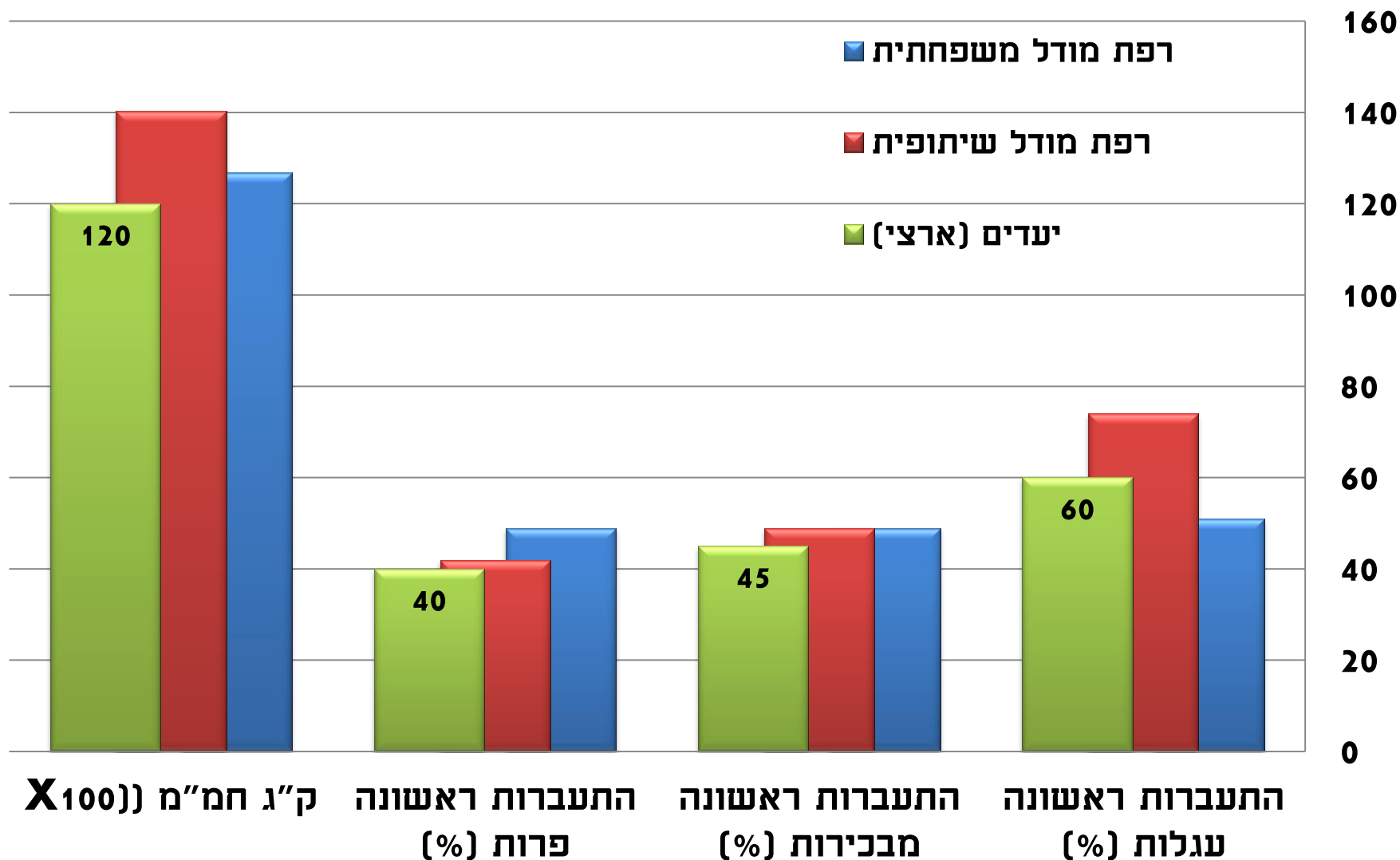

חיפשנו ומצאנו חלב לא על חשבון הפוריות ופחות תחלופה בעדר...

רפת מודל משפחתית	מספר חליבות	מבדק נראות ברפתות (1-5)	חמ"מ (ק"ג) חמ"מ (ח"י)	יעילות ייצור (חמ"מ/מ)	התעברות הזרעה ראשונה (%)	מצב גופני בהמלטה	אובדן מיובש להמלטה
רפת מודל שיתופית	מספר חליבות	מבדק נראות ברפתות (1-5)	חמ"מ (ק"ג) חמ"מ (ח"י)	יעילות ייצור (חמ"מ/מ)	התעברות הזרעה ראשונה (%)	מצב גופני בהמלטה	אובדן מיובש להמלטה
רפת מודל משפחתית	2	4.17	12700	0.670	49	24	0.11
רפת מודל שיתופית	3	4.22	14000	0.628	51	33	0.15
יעד (ארצי)		5	12000 <	0.640	40/50/60 ≤	33 >	0.5 >

בניהול בר-קיימא של רפת הייצור ישפיע פחות על הפוריות

דירוג לפי סמני מפתח לביצועים

"המתכון הסודי" לרפת בת-קיימא

התנהלות מוקפדת, מקצועית ואחראית ברפת וסביבתה

1. הצדקה כלכלית / **מקור פרנסה** אטרקטיבי
2. טיפוח **הון אנושי מקומי, עבודת צוות** ובטיחות בעבודה
3. בטיחות ביולוגית ו**בריאות ציבור** / גידור שטח תפעולי וביקורים מנוטרים, חיסונים ובדיקות סקר לבע"ח ועובדים
4. **צמצום השפעות** ייצור חלב בסביבה / **חיסכון באמצעי ייצור**
5. שיפור מתמיד ב**בריאות ורווחת בע"ח** / צמצום צורך בטיפולים ותרופות, חומרי חיטוי וחומרי הדברה ברפת
6. שימוש **בתוצרי לואי בהזנה** והפקת **אנרגיה מתחדשת**
7. **דיוק בניהול** / **ניטור קבוע ואמין** ככל הניתן של שגרת הרפת
8. שיפור **סדר, ניקיון ונראות ברפת**

היתרונות בדירוג הקיימות ברפת:

- (1) הגדרה וקידום מהלכי קיימות בממשק הרפת בישראל
- (2) הנחת תשתית לפתרון אתגרי קיימות בשגרת הרפת
- (3) הגדרה ופיתוח היתרון היחסי בממשק הרפת האינטנסיבי בארץ
- (4) ביסוס, מיתוג ושווק היתרון היחסי לייצור החלב בארץ
- (5) שיפור התדמית והאמון של הציבור ברפת ובחלב הישראלי

הרפתות המובילות בדירוג מודל רפת בת-קיימא 2019

צאלים

ייצור חלב איכותי בשפע

משפחת
אורן

תוך צמצום השפעה על בעלי חיים וסביבה

מקצועיות, דיוק ואחריות

לבריאות ורווחת בע"ח, אדם וסביבה

יאפשרו להבטיח רפת בת-קיימא בישראל